

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-02
Besvaras senast
2024-10-09 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:109 Ansvar för brott mot mänskligheten i Tigraykonflikten

Världen har präglats av många konflikter. En konflikt där det behövs ansvarsutkrävande för de brott mot mänskligheten, försök till folkmord och möjligen även folkmord som begicks är Tigraykriget. Kriget hade tre huvudsakliga parter: Eritrea, Etiopien och det regionala självstyret i Tigray. Förutom huvudaktörerna stred även en mängd olika miliser i kriget.

Långsiktig fred och försoning är inte möjlig utan en process för att erkänna sanningen om vad som hände. Ansvarsutkrävande och rättvisa är en viktig del, men det första steget är att erkänna de grymheter som ägde rum, utan att dölja eller minimera. Det är den enda vägen till fred och försoning.

Sverige har ansvaret och förmågan att kräva att en grundlig utredning sker av de grymheter som hände i Tigray under de två år (2020–2022) som kriget pågick och att ställa förövarna inför rätta. Sverige kan till exempel starta en process för att erkänna att det som hände i Tigray stämmer överens med den juridiska definitionen av folkmord. I Sverige brukar vi beteckna folkmord som en juridisk term, och det kan vara av intresse att pröva. Under kriget pågick grymheter från alla inblandade parter. Ortnamn som Maikadra och Dengelat, illdåd som Axummassakern och kropparna i Humerafloden är ännu inte kända i stora delar av världen men kommer att skrivas in i historieböckerna som brutala övergrepp.

Många av dessa övergrepp har inte skett i ett tomrum, utan de har varit i en atmosfär fylld av hat och hets med ett dehumaniserande språk. Detta följdes av värre brott som överlevare gett fasansfulla vittnesmål om.

Under några decennier från 1990-talet och framåt letade världssamfundet ofta reda på dem som begick brott mot mänskligheten. Många av dem som begick övergrepp i kriget i Rwanda, Demokratiska republiken Kongo och Jugoslavien fick senare sina domar. För varje brott mot mänskligheten som inte blir erkänt eller blir ostraffat är det en öppning för att begå nya brott. Därför är den här frågan så viktig.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande fråga till utrikesminister Maria Malmer Stenergard:

Avser ministern att driva frågan om erkännande av och ansvarsutkrävande för de brott mot mänskligheten som skett i Tigraykonflikten?

.....

Eva Lindh (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch